

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 149/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Geis SK s.r.o.**, Trňanská 6, Zvolen, IČO 31 324 428, zastúpenej Advokátska kancelária GABE – BB, s.r.o., Profesora Sáru 3873/44, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/3/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/3/2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava **p r i k a z u j e** v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/3/2023 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **800 eur**, ktoré jej **j e p o v i n n ý** zaplatiť Okresný súd Trnava do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trnava **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 60Cb/3/2023. Žiada prikázať okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie 2 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 149/2026-12 z 11. marca 2026 ústavný súd prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a obsahu súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka si žalobným návrhom podaným 24. januára 2023 na okresnom súde uplatnila proti odporcovi [redacted], Cypruská republika, svoju pohľadávku 3 585,46 eur s príslušenstvom z titulu odplaty za obstaranie prepravy. Žalovanú pohľadávku uplatnila prostredníctvom tlačiva A (tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky) v súlade s čl. 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie“). Dňa 27. januára 2023 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Sťažovateľka súdny poplatok zaplatila 31. januára 2023. Dňa 4. septembra 2023 súd zaslal tlačivo C (tlačivo na odpoveď) spolu s písomnosťami navrhovateľky odporcovi. Písomnosti sa súdu vrátili 5. októbra 2023 s vyznačením doručovateľa „nevyzvednuto“. Dňa 31. októbra 2025 súd požiadal prostredníctvom tlačiva A vykonávajúci orgán, ktorým je Mestský súd Brno-mesto, o doručenie písomnosti (žaloby) v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 z 25. novembra 2020 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch. Vykonávajúci orgán písomnosti prijal 4. novembra 2025 a písomnosť bola adresátovi doručená 19. novembra 2025. Dňa 16. februára 2026 súd oznámil stranám termín verejného vyhlásenia rozsudku na 24. február 2026. Dňa 24. februára 2026 bol vo veci vyhlásený rozsudok. Dňa 26. marca 2026 bolo písomné vyhotovenie rozsudku expedované stranám [právnemu zástupcovi sťažovateľky do elektronickej schránky, žalovanému v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 prostredníctvom vykonávajúceho orgánu]. Vykonávajúci orgán písomnosť prijal 26. marca 2026.

II.

Argumentácia sťažovateľky a vyjadrenie okresného súdu

4. Citujúc jednotlivé ustanovenia nariadenia, sťažovateľka poukázala na to, že účelom napadnutého konania je čo najrýchlejšie a najefektívnejšie uplatnenie pohľadávky, ktorá patrí do pôsobnosti nariadenia, a rozhodnutie o nej. V pomerne krátkych lehotách [zaslanie žalobného návrhu žalovanému (resp. odporcovi) do 14 dní] a následne po zaujatí stanoviska žalovaným (resp. odporcom) má súd povinnosť rozhodnúť vo veci samej rozsudkom do 30 dní alebo v danej lehote uskutočniť iné úkony (vyžiadanie ďalších podrobností týkajúcich sa uplatnenej pohľadávky alebo nariadenie pojednávania). Keďže okresný súd nepostupoval v časovom rámci predpokladanom

nariadením, sťažovateľka mu 15. augusta 2023 doručila žiadosť o vydanie rozhodnutia, na ktorú jej okresný súd neodpovedal.

5. Aj napriek skutočnosti, že od podania žalobného návrhu ku dňu podania ústavnej sťažnosti uplynuli viac ako 3 roky, okresný súd nerozhodol vo veci samej, hoci rozhodnutiu nebránila a ani nebráni žiadna prekážka. Uvedeným postupom okresného súdu je sťažovateľka vystavená pretrvávajúcemu stavu právnej neistoty, pričom riešenie otázky vydania exekučného titulu je stále oddialené. Vec nie je právne ani skutkovo zložitá, ide o uplatnenie pohľadávky z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté zasielateľské služby na základe zasielateľskej zmluvy. Sťažovateľka svojím správaním k dĺžke napadnutého konania neprispela, naopak, o vec sa aktívne zaujímal. Okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, čím boli porušené sťažovateľkou označené práva.

6. Okresný súd k ústavnej sťažnosti v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že meritum prejednávanej veci netvorí súčasť bežnej agendy súdov, a teda vyžaduje si špecifický postup spojený s doručovaním písomností, ktorý môže mať vplyv na dĺžku konania. Dodal, že skutočnosť, že vec nebola rozhodnutá skôr, možno pripísať tomu, že nejde o bežnú agendu súdov, a tiež potrebe vybavovania množstva iných spisov v senáte, v ktorých bolo potrebné vykonávať úkony. Poukázal na možnú účelovosť podanej ústavnej sťažnosti vzhľadom na to, že súd 13. februára 2026 oznámil stranám termín verejného vyhlásenia rozsudku a následne 17. februára 2026, t. j. o štyri dni, sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť. Okresný súd nesúhlasil s priznaním finančného zadosťučinenia požadovaného sťažovateľkou, keďže s ohľadom na okolnosti prípadu na to nie je relevantný dôvod, navrhovaná výška (2 500 eur) je neprimeraná. Poukázal pritom aj na nepomer požadovaného finančného zadosťučinenia s vymáhanou sumou v súdnom konaní (3 585,46 eur).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskom okresného súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľky tvorí námietka, že došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky nečinnosťou okresného súdu, ktorý napriek uplynutiu doby viac ako troch rokov od podania žalobného návrhu nerozhodol vo veci samej.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. IV. ÚS 302/2020, III. ÚS 233/2022, II. ÚS 439/2023).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka

súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

11. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, predmetom konania je zaplatenie peňažnej sumy v konaní podľa nariadenia, čo napriek námietke okresného súdu spadá pod bežnú agendu všeobecných súdov. Hoci žalovaná obchodná spoločnosť má sídlo v Cyperskej republike, vec nevykazuje skutkovú či právnu zložitosť

12. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným priet'ahom.

13. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu, ústavný súd tento vyhodnotil ako poznačený nečinnosťou. Po uplatnení pohľadávky na okresnom súde 24. januára 2023, zaplatení súdneho poplatku a zaslania tlačiva C odporcovi (4. septembra 2023) zostal okresný súd viac ako dva roky nečinný. Až 31. októbra 2025 požiadal vykonávajúci orgán Mestský súd Brno o doručenie písomnosti v zmysle nariadenia. Po doručení písomností adresátovi 19. novembra 2025 okresný súd oznámil stranám termín verejného vyhlásenia rozsudku. Dňa 24. februára 2026 bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorý bol 26. marca 2026 doručovaný stranám sporu. V zmysle čl. 5 ods. 1 nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. V zmysle čl. 5 ods. 2 až 7 nariadenia súdu doručený žalobný návrh (t. j. formulár A) odošle súd odporcovi v lehote 14 dní. Následne má možnosť odporca v lehote 30 dní reagovať na takýto žalobný návrh. Takáto odpoveď má byť navrhovateľovi doručená do 14 dní. V zmysle čl. 7 nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách uvedených v čl. 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky, b) vykoná dôkazy v súlade s čl. 9 alebo c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania. V zmysle čl. 1 nariadenia cieľom európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu je zjednodušenie a zrýchlenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zníženie nákladov. Z priebehu napadnutého konania, z ktorého vyplýva prijatie meritórneho rozhodnutia zo strany okresného súdu po viac ako troch rokoch od začatia napadnutého konania, je zrejmé, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu nedošlo k naplneniu nariadením deklarovaného cieľa.

14. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné priet'ahy, ktorými došlo k porušeniu označeného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

15. Keďže napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

16. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadost'učinenie v sume 2 500 eur, ktoré však relevantným spôsobom neodôvodnila. Uviedla len, že napadnuté konanie trvá

deväťnásobne dlhšie, ako by trvalo v prípade, ak by boli rešpektované zákonné lehoty v zmysle nariadenia (konanie trvá viac ako 36 mesiacov namiesto 4 mesiacov v zmysle nariadenia).

17. Ústavný súd uvádza, že konanie pred ústavným súdom z dôvodu namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov plní nielen preventívnu funkciu, ale tiež funkciu satisfakčnú, resp. kompenzačnú (náhradu nemajetkovej ujmy). V súlade s judikatúrou ústavného súdu je cieľom finančného zadosťučinenia dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

18. Napriek absencii riadneho odôvodnenia návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia ústavný súd vzhľadom na okolnosti tejto veci považoval za potrebné priznať sťažovateľke finančné zadosťučinenie, pričom pri svojom rozhodovaní v súlade s judikatúrou ESLP vychádzal zo zásad spravodlivosti a vzal do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci, predovšetkým vznik zbytočných prietahov v konaní spôsobených nečinnosťou okresného súdu, druh a predmet konania, jeho dĺžku mnohonásobne prekračujúcu účel konania na základe nariadenia, ale tiež skutočnosť, že sťažovateľka sa s ústavnou sťažnosťou obrátila na ústavný súd až po tom, ako okresný súd (16. 2. 2026) stranám sporu doručoval a zverejnením na úradnej tabuli súdu a jeho webovej stránke oznámil termín verejného vyhlásenia rozsudku, čo naznačuje istú účelovosť konania sťažovateľky v súvislosti s uplatnením ochrany jej práv pred ústavným súdom. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval ústavný súd priznanie sumy 800 eur za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovet (bod 5 výroku tohto nálezu). Prihliadol na fakt, že deklarácia porušenia základných práv, príkaz konať, ako aj náhrada trov konania implicitne zahrňujú aj satisfakčný prvok.

V.

Trovy konania

19. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 73 zákona o ústavnom súde o náhrade trov konania, pričom jej sumu určil podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), vychádzajúc zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2026 v sume 396,50 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2026 v sume 15,86 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

20. Sťažovateľke priznal náhradu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2026 (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti) sumu 824,72 eur a daň z pridanej hodnoty podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 189,69 eur. Ústavný súd sťažovateľke priznal náhradu trov konania v celkovej výške 1 014,41 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

21. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu